ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО МАВРОДИЕВ” – ГР. ПЕТРИЧ
ул. Тракия №1, e-mail: kochomavrodiev@abv.bg, www.kochomavrodiev.org

Утвърждавам:
Директор:.....
/Аспарух Вълчков/

ПРОГРАМА

за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи в Първо основно училище „Кочо Мавродиев”-гр. Петрич за учебната 2025/2026 година

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

ВЪВЕДЕНИЕ.

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока: Изграждане на образователна среда за:

- ❖ разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- ❖ по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ❖ ранна превенция на обучителни затруднения;
- ❖ включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- ❖ включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- ❖ разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- ❖ Закон за предучилищното и училищно образование;
- ❖ Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави рани възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане", осигуряване на

равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

I ОУ „Кочо Мавродиев“ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на I ОУ „Кочо Мавродиев“ - гр. Петрич под ръководството на Директора – Аспарух Вачков. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Уязвими групи в Първо основно училище „Кочо Мавродиев“ са деца и ученици със СОП, ученици в риск (живеещи в неблагоприятна семейна среда, заведени на очет към МКБППМН, с агресивно поведение), ученици, застрашени от отпадане и ученици от различни етнически групи (деца от ромски произход).

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години се създава се една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ❖ интеркултурното образование,
- ❖ умението за общуване с представители на различни култури,
- ❖ съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време

потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в Първо основно училище „Кочо Мавродиев“ за координатор е определен заместник директора.

Тя се осъществява от екип, ръководен от директор, координатор– зам. директор, педагогически съветник, класни ръководители, мед.сестра и образователен медиатор.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик.

Тя включва различна екипна работа между отделните специалисти и насочване към занимания по интереси.

В Първо основно училище „Кочо Мавродиев“ функционира училищна библиотека, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Описаните в ЗПУО морални и материални награди също са част от предоставяната обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от I-VII клас.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи- деца със специални образователни потребности в началото на учебната година.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, се уведомява отдел

„Закрила на детето“ към АСП по местоживеене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.
При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите.
При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в училище, която да включва:
а/ достъпна архитектурна среда
б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
в/ диагностична и консултативна дейност
г/ индивидуални образователни програми
д/ учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в училище чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Създаване на условия за развитие на децата, отстраняване на рисковите обстоятелства в техния живот, решаване на проблемите им чрез превантивна-корекционна работа, търсене и прилагане на алтернативни форми и методи за работа при деца в потенциален и фактически риск, оказване на специализирана помощ на деца и родители за отстраняване на

нежеланите последици. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства. Обхващане и задържане в училище на деца от малцинствен произход, подлежащи на задължително обучение. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

Целта на програмата е да бъдат премахнати следните проблеми:

- ❖ затруднена адаптация на децата и учениците от уязвимите групи в училище;
- ❖ незадоволително усвояване на преподавания учебен материал, поради недостатъчно владеене на български език в подготвителните групи при деца от ромски произход.
- ❖ липса на мотивация за усвояване на учебния материал.
- ❖ недоброто възпитание и норми на нормалното поведение в училище и закъснение и бягства от учебните часове.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА:

1. Определяне със заповед на директора координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: м.септември
Отговорник: Директор

2. Създаване на механизъм за събиране на информация за посещаемостта в училище и анализ на причините за отсъствията и отпадането на учениците от уязвимите групи в училище:

- проучване на проблемите на ученици, живеещи в условията на повишени рискови фактори и неравностойно социално положение, ученици извършили противообществени прояви, ученици от ромски произход, ученици идващи от други страни и ученици движещи се в неблагоприятна приятелска среда, ученици със специални образователни потребности, ученици с физически увреждания и надарени деца.
- проучване на причините за системно не посещаващи учебните занятия на учениците от уязвимите групи в училище.
- посещение по домовете и разговори с родителите.
- корекционно-възпитателна работа с ученици от уязвимите групи.

Срок: постоянен
Отговорник: Кл. ръководители, Пед.съветник

3. Социализиране на децата от различни етнически групи, приобщаването им в училищния живот, включително с помощта на социални партньори и посредници.

Срок: постоянен

Отговорник: Кл. ръководители, Пед. съветник

4. Картотекиране на учениците от уязвимите групи в риск като превенция за задържането им в училище.

Срок: постоянен

Отговорник: Кл. ръководители, Пед. съветник

5. Осъществяване на консултации на ученици и родители от уязвимите групи.

Срок: постоянен

Отговорник: Педагогически съветник

6. Педагогическия съветник в училище да осъществяват специализирана дейност за улесняване на взаимната адаптация на децата и ученици от уязвимите групи към образователната среда.

Срок: постоянен

Отговорник: Педагогически съветник

7. В училище да се провежда допълнителна индивидуална и групова работа за по-добра мотивация за образование, както изостанали така и талантливи ученици от уязвимите групи, които да продължат образованието си в средни учебни заведения.

Срок: постоянен

Отговорник: Кл. ръководители, Пед. съветник

8. Назначаване на образователен медиатор по проект „Успех за теб“

Срок: постоянен

Отговорник: Директора

9. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

Срок: постоянен

Отговорник: Преподавателите по Български език

10. Привличане на ученици от ученическия съвет в обсъждане на поведението и проявите на учениците от уязвимите групи в училище и предлагане на мерки и дейности за тяхното предотвратяване.

Срок: постоянен

Отговорник:УС, Кл. ръководители, Пед.съветник

11. При организиране на спортни празници (колоездене, крос, подвижни игри и др.) активно да участват деца и ученици от уязвими групи.

Срок: постоянен

Отговорник:Кл.ръководители, Преподавателя по физическо възпитание и спорт

12. Дейности в училище, свързани с угрижване на ученици-осигуряване на закуски, плодове и безплатни учебници.

Срок: постоянен

Отговорник: Директор, Кл. ръководители,
Пед. съветник

13. Своевременно информиране на родителите за отсъствията, успеха и поведението на учениците от уязвимите групи.

Срок: постоянен
Отговорник:Кл.ръководи,Пед.съветник

14. Ежемесечно изпращане на уведомителни писма до Кмета на Община Петрич, за ученици допуснали над 10 не извинени отсъствия.

Срок: постоянен
Отговорник: Кл. ръководители,
Пед. съветник, Директор

15. Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището и фитнеса на открито, до компютърните кабинети и училищната библиотека.

Срок: постоянен
Отговорник: Директора

16. Включване на родители от уязвимите групи в училищни мероприятия.

Срок: постоянен
Отговорник: Класните ръководители

17. Организиране на „Училище за родители" от уязвимите групи по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и учениците-дискусии по определени теми.

Срок: постоянен
Отговорник:Директора,Класните
Ръководители и ПС

18. С помощта и съдействието на специализираните органи учениците да се запознаят с опасността от въвличането им в престъпления, както и от наказателните мерки с цел предотвратяването им.

Срок: постоянен
Отговорник: Педагогически съветник

19. Използване на брошури с подходящо съдържание за запознаване на учениците с опасностите от наркотичните вещества и тютюнопушенето.

Срок: постоянен
Отговорник:Педагогически съветник

20. Запознаване на учениците с Конвенцията за защита на детето.

Срок: м. октомври – м. ноември
Отговорник: Класните ръководители

21. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви. както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.

Срок: постоянен
Отговорник:Класните ръководители,ПС

22. Включване на деца от уязвимите групи в извънкласни и извънучилищни форми на обучение.

Срок: постоянен

Отговорник: Класните ръководители, Педагогически съветник

23. Прилагане Закона за предучилищно и училищно образование/ЗПУО/ за наказание на учениците с проблемно поведение и ПДУ, изготвяне на индивидуални програми за допълнителна педагогическа и психологическа подкрепа на съответните ученици.

Срок: постоянен

Отговорник : Кл. ръководители ,Директор

24.Провеждане на срещи с хора с авторитет сред етническите групи, които да мотивират учениците от уязвимите групи да идват редовно на училище.

Срок: постоянен

Отговорник: Ръководството

25. При преминаване на обучение в електронна среда, учениците от уязвимите групи, които не разполагат с електронни устройства ще продължат асинхронното обучение, чрез получаване на материали по всички учебни предмети. Задължително трябва да се осъществява обратна връзка с тези ученици чрез образователен медиатор.

Срок: по време на епидемична обстановка

Отговорник: Педагогически съветник

Образователен медиатор ,

Учители

26.Включване на ученици от уязвимите групи по проект„ Успех за теб“ и в „Занимания по интереси“.

Срок : постоянен

Отговорник:Ръководители на групи по проек“Успех за теб“ и в „Занимания по интереси“

„

27.Изпълнение на мерки за недопускане отпадане от училище/съгласно училищната програма за превенция на отпадането/.

Срок :постоянен

Отговорник:Ръководство

Педагогически съветник

Класни ръководители

28.Изпълнение на мерки за превенция на агресията и тормоза.

Срок: постоянен

Отговорник: УКС

29. Повишаване информираността на родителите:

–относно отговорността им в процеса на образование на децата им;

–за преодоляване на негативните стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси.

Срок: постоянен

Отговорник:Педагогически съветник
Класни ръководители

29.Информационни кампании:
– Защо е важно да ходя на училище.
–Светът на професиите.
–Ранни бракове.

Срок постоянен
Отговорник:

30.Състезание по приложно колоездене в което да бъдат включени деца от уязвимите групи.

Срок: постоянен
Отговорник:Учителя по физ. възпитание,
Комисията по безопасност на движението

31.„Мойте традиции и обичай– мероприятие подготвено и представено от деца от ромски произход.

Срок: постоянен
Отоворник: Кл. ръководители

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1.Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.
2.Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.
3.Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие– училището, ученика, семейството и общността.

Програмата е приета на заседание на педагогическия съвет с протокол №